

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1998-1999

4 mei 1999

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

RESOLUTIE DOPINGPROBLEMATIEK

RESOLUTIE EVALUATIE BIBLIOTHEEKDECREET

RESOLUTIE PROBLEMATIEK PERSONEN MET EEN AUDITIEVE HANDICAP

RESOLUTIE BOEKHOUDING EN BUDGETTAIRE RAPPORTERING VLAAMSE OPENBARE INSTELLINGEN

RESOLUTIE SUBSIDIEBELEID EN -BEHEER IN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

VERZOEKSCHRIFT MIWA-VERBRANDINGSOVEN TE SINT-NIKLAAS

VERZOEKSCHRIFT VELDKANONNEN

VERZOEKSCHRIFT RIJOPLEIDING IN HET ONDERWIJS

VERZOEKSCHRIFT INSTAPLEEF TIJD IN HET KLEUTERONDERWIJS

Inhoud

Nr. 54

Dinsdag 4 mei 1999
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Voorstel van resolutie van de heren André Denys en Marino Keulen betreffende de dopingproblematiek – 1177 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 3 Bespreking Sprekers : de heer André Denys, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heer Kris Van Dijk	1
Voorstel van resolutie van mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Marino Keulen, Herman Lauwers en Jos Stassen betreffende de evaluatie van het bibliotheekdecreet van 19 juni 1978 en betreffende de krachtlijnen voor een herziening van de regelgeving van het openbaar bibliotheekwezen in Vlaanderen – 1227 (1998-1999) – Nrs. 1 en 2 Bespreking Sprekers : mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Jos Stassen	5
Voorstel van resolutie van de heer Marc Olivier en mevrouw Veerle Heeren c.s. betreffende de problematiek van personen met een auditieve handicap – 1280 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 4 Bespreking Sprekers : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, verslaggever, de heren Marc Olivier, Chris Vandembroeke, André Denys en Jef Sleecx en mevrouw Trees Merckx-Van Goey	8
Motie van orde Voorstel tot spoedbehandeling Spreker : de heer Jef Sleecx	15
Voorstel van resolutie van de heren John Taylor, Stefaan Platteau, Carlos Lisabeth, Herman De Reuse, Jean-Marie Bogaert en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende de geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering van de Vlaamse openbare instellingen – 1336 (1998-1999) – Nrs. 1 en 2 Bespreking	15
Voorstel van resolutie van de heren John Taylor, Carlos Lisabeth, Jean-Marie Bogaert en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende aanbevelingen tot een effectief en transparant subsidiebeleid en -beheer in de Vlaamse Gemeenschap – 1355 (1998-1999) – Nrs. 1 en 2 – 28-B (1998-1999) – Nrs. 1 en 2 Bespreking	19
Verzoekschrift betreffende de gezondheidsproblemen veroorzaakt door de exploitatie van de MIWA-verbrandingsoven te Sint-Niklaas – 1390 (1998-1999) – Nr. 1 Verslag	20
Verzoekschrift met betrekking tot veldkanonnen als milieuvervuiling en verstoring van de rust – 1391 (1998-1999) – Nr. 1 Verslag	21

Verzoekschrift betreffende het integreren van de rijopleiding in het onderwijs – 1399 (1998-1999) – Nr. 1 Verslag	21
Verzoekschrift betreffende de instapleeftijd in het kleuteronderwijs – 1398 (1998-1999) – Nr. 1 Verslag	21
Regeling van de werkzaamheden	21

VOORZITTER : De heer Francis Vermeiren, ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.16 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Lieven Dehandschutter : buitenlands ;

Carlos Lisabeth : familieverplichtingen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren André Denys en Marino Keulen betreffende de dopingproblematiek

– 1177 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Denys en Keulen betreffende de dopingproblematiek dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de verschillende instanties die aan bod kwamen tijdens de hoorzitting over de dopingproblematiek in de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin op vrijdag 4 december 1998 ;
- gelet op de vaststelling dat binnen het kader van het decreet van 20 december 1996 houdende oprichting van een Vlaamse Gezondheidsraad en van een Vlaamse Adviesraad inzake erkenning van verzorgingsvoorzieningen de Raad voor Medisch Verantwoorde Sportbeoefening werd opgeheven waardoor de dopingproblematiek te weinig aandacht heeft gekregen en dreigt te krijgen ;

- gelet op de vaststelling dat in het kader van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening en het uitvoeringsbesluit van 23 oktober 1991 van de Vlaamse regering houdende uitvoering van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening aan de ambtenaren die toezicht uitoefenen op de uitvoering van de dopingcontroles geen politionele bevoegdheid wordt verleend waardoor het voeren van een pro-actief beleid inzake de strijd tegen het dopinggebruik sterk bemoeilijkt wordt ;

- gelet op het feit dat ethische, medische en deontologische overwegingen het voeren van een nuloptiebeleid inzake de strijd tegen doping noodzaken ;

- gelet op de huidige gebrekkige samenwerking tussen de controleartsen, de ambtenaren die het toezicht uitoefenen op de uitvoering van de dopingcontroles en het parket waardoor een efficiënt dopingbeleid niet kan worden gerealiseerd ;

- vraagt de Vlaamse regering

1° zo spoedig mogelijk een ontwerp van decreet tot ratificatie van het anti-dopingverdrag van de Raad van Europa van 16 november 1989 bij het Vlaams Parlement in te dienen ;

2° om naast het preventieve luik zoals voorzien in het huidig beleid van de Vlaamse regering grotere inspanningen te doen op het vlak van de controles en meer doelmatige opvolging ;

3° een verzoek te richten tot de Vlaamse Gezondheidsraad om een evaluatie te maken van de opvolging van de dopingproblematiek, voorstellen te formuleren om een efficiënt dopingbeleid te realiseren en te overwegen om, geïntegreerd in de Vlaamse Gezondheidsraad, een anti-dopingcommissie op te richten ;

4° het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening en het uitvoeringsbesluit van 23 oktober 1991 van de Vlaamse regering houdende uitvoering van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening te wijzigen zodat de ambtenaren die toezicht uitoefenen op de uitvoering van de dopingcontroles politionele bevoegdheid wordt verleend zodat een pro-actief beleid inzake de

Voorzitter

strijd tegen het dopinggebruik kan worden gerealiseerd ;

- 5° initiatieven te nemen opdat een permanente samenwerking wordt georganiseerd tussen de controleartsen, de ambtenaren die het toezicht uitoefenen op de uitvoering van de dopingcontroles en het parket teneinde het dopingbeleid te kunnen optimaliseren ;
- 6° zonder onderscheid van sportdiscipline de controles efficiënter toe te spitsen op de doelgroepen waar het gevaar voor dopinggebruik het grootst is ;
- 7° bij de beoordeling van een toegelaten medische begeleiding voor topsporters niet af te wijken van een nuloptiebeleid inzake dopinggebruik.

De bespreking is geopend.

De heer Van Vaerenbergh, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, deze antidopingresolutie is de vrucht van diepgaande besprekingen in de commissie voor Welzijn en Gezondheid. De rechtstreekse aanleiding waren het losbarsten van de dopingaffaire tijdens de Ronde van Frankrijk, en de vaststelling dat deze affaire ook vertakkingen had in Vlaanderen. Meer specifiek werden er zeer scherpe bedenkingen geformuleerd door de gewezen voorzitter van de Antidopingcommissie, dokter Roelandt, die Vlaanderen omschreef als een netwerk van dopingtrafiek en -handel.

De affaire werd gevolgd door heel scherpe interpellaties in de commissie voor Welzijn en Gezondheid. Mede dankzij de wijsheid van commissievoorzitter mevrouw Merckx, werd besloten om, naast deze interpellaties, een evaluatie te houden van het decreet op medisch verantwoorde sportbeoefening, dat in 1991 tot stand kwam, maar sindsdien nooit werd geëvalueerd. We besloten een hoorzitting te organiseren om diepgaand te bestuderen op welke wijze dopingbestrijding in Vlaanderen was geëvolueerd en wat we daar eventueel nog aan moesten verbeteren.

De hoorzitting, die plaatsvond op 4 december 1998, was historisch, omdat we voor het eerst een delega-

tie over de vloer kregen van het College van Procureurs-generaal. Ik mag het hier echter geen college noemen, vermits ze hier niet officieel als dusdanig mochten optreden. Hoe dan ook was het de eerste maal dat de justitie zich bereid toonde om hier in het Vlaams Parlement te bespreken op welke wijze een betere samenwerking kon totstandkomen tussen de Vlaamse administratie enerzijds en de justitie anderzijds.

Tijdens de hoorzitting hebben we de evaluatie op drie verschillende manieren aangepakt. In een eerste deel werden een aantal experts uitgenodigd, die konden toelichten hoe de dopingbestrijding in de schoot van de Vlaamse administratie werd georganiseerd, zodat we konden nagaan wat daarin goed of slecht was. In tweede instantie gingen we met de vertegenwoordigers van de procureurs-generaal na op welke wijze we tot een betere samenwerking kunnen komen tussen de administratie en de justitie. Ten derde gaven medische experts ons meer inzicht in wat doping is en in de vraag of doping bij recreatieve sporters en bij topsporters op dezelfde wijze moet worden beoordeeld.

Het was een vruchtbare hoorzitting, waarin ikzelf mijn standpunt op een tweetal punten heb bijgesteld. Ik stelde me bijvoorbeeld de vraag of we dopingbestrijding niet opnieuw in de strafrechtelijke sfeer moesten brengen. Met het decreet op de medisch verantwoorde sportbeoefening hadden we het probleem uit die sfeer gehaald. Er werd alleen nog gewerkt met disciplinaire straffen, althans voor de sporters die doping gebruiken.

Ik vroeg me af of dat wel de goede aanpak was, omdat onder anderen de voorzitter van de Belgische Wielrennersbond ons had meegedeeld dat de sportorganisaties zelf niet machtig genoeg zijn om het probleem aan te pakken. Ze keken daarom in de richting van de justitie om hen daarbij te helpen. Ik ben van dat idee afgestapt omdat procureur-generaal Schiltz, een man met een grote ervaring op dat vlak, ons aantoonde dat dit niet noodzakelijk is, maar dat het er vooral op aankomt de samenwerking tussen justitie en de Vlaamse administratie te verbeteren.

De minister had het idee naar voren geschoven van een vertrouwensmagistraat die zich specifiek met dopinggevallen en zo zou bezighouden. Dit bleek echter evenmin de goede weg, omdat vanuit de administratie van de Vlaamse Gemeenschap te weinig gevallen doorstromen naar justitie. Justitie heeft ons wel een aantal goede tips gegeven, die we hebben vervat in zeven voorstellen die we hier in de vorm van een resolutie voorleggen en die in de

Denys

commissie voor Welzijn en Gezondheid unaniem werden goedgekeurd.

Een eerste punt is dat wij als Vlaamse overheid zo dringend mogelijk onze internationale verplichtingen terzake moeten naleven. Zo moeten we de antidopingconventie die de Raad van Europa heeft opgemaakt, zo vlug mogelijk ratificeren. Ten tweede moeten we meer werk maken van de bijsturingen waartoe minister Demeester naar aanleiding van de Ronde-van-Frankrijkperikelen heeft beslist. Die bijsturingen zijn te eenzijdig op preventie gericht. Ze moeten worden aangevuld met meer controle- en opvolgingsmaatregelen van de Vlaamse administratie.

Ten derde dient opnieuw een antidopingcommissie te worden geïntegreerd in de schoot van de Vlaamse Gezondheidsraad. Iedereen was het er immers over eens dat de afgeschafte antidopingcommissie toch wel nuttig werk had geleverd. Een dergelijke commissie is nodig met het oog op een permanente evaluatie en bijsturing van het beleid terzake.

Ten vierde zouden we aan een aantal controlerende sportartsen een politionele bevoegdheid moeten geven die hen in staat stelt efficiënter op te treden dan nu en die een sterkere link naar justitie kan leggen. In dit verband pleit ik voor een grotere sportdeskundigheid van justitie. U zult zich nog het recente optreden herinneren van het gerecht van Kortrijk in de driedaagse van De Panne. Dat getuigde niet van voldoende sportdeskundigheid. Het kan toch niet dat een wedstrijd wordt stilgelegd omdat één werknemer van dopinggebruik wordt verdacht.

We pleiten er ook voor de controles sterker op specifieke doelgroepen af te stemmen, meer bepaald de doelgroepen waarbij het gevaar op dopinggebruik het grootst is. Dopingcontrole mag niet enkel specifiek op de wielersport worden gericht, maar moet sterker het accent leggen op competitiesport, topsport en jongeren. Het is zinloos de controles te richten op bijvoorbeeld gelegenheidsgolfers, wat in het verleden nochtans reeds herhaaldelijk is gebeurd.

Vroeger vond ik dat topsporters op een andere wijze moesten worden gecontroleerd of medisch geëvalueerd dan bijvoorbeeld recreatiesporters en dat voor topsporters enige tolerantie wenselijk was, daar ze langdurige inspanningen moesten leveren. Ik ben van dat idee afgestapt omdat alle aanwezige medici ons hebben aangeraden om de nulnorm

toch te handhaven. Elke vorm van kunstmatig opfokken, zelfs als het medisch verantwoord wordt genoemd, is immers op latere leeftijd nefast voor de gezondheid van sporters.

Mijnheer de voorzitter, het bestaande decreet op de medisch verantwoorde sportbeoefening vormt een goed kader. We lopen immers voor op vele landen, waaronder België. Het komt er echter op neer om bij de uitvoering, opvolging en invulling ervan efficiënter samen te werken met justitie die over wat meer deskundigheid moet beschikken.

De ervaringen met de Ronde van Frankrijk hebben ons wakker geschud. Het parlement heeft vroeger te weinig aandacht besteed aan deze zaak. De uitvoering van deze resolutie kan leiden tot het opnieuw gezond maken van de sport.

De heer Keulen heeft vooral belangstelling voor de jeugd in de sport. Hij stelde terecht in de commissie dat geen enkele ouder kan worden aangespoord om zijn kind een topsport te laten beoefenen met het vooruitzicht dat winnen en presteren enkel kan als er doping wordt gebruikt. Het is onze bedoeling de jongeren aan te zetten tot sporten. We willen hen uitzicht bieden op een gezonde sport. We hopen dat de sport mee zal leiden tot het verbeteren van de volksgezondheid en van de maatschappij. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Denys heeft reeds vermeld dat meerdere collega's op 19 oktober de minister van Gezondheidsbeleid hebben geïnterpelleerd in de commissie voor Welzijn. De problemen tijdens de Ronde van Frankrijk vormden de aanleiding. Op 4 december werden hoorzittingen gehouden waarbij de interpellaties en vragen uitvoerig werden besproken en uitgediept. In plaats van een traditionele motie na een interpellatie, hebben de heren Denys en Keulen een voorstel van resolutie betreffende de dopingproblematiek ingediend. Hun voorstellen vormden onderwerp van de hoorzitting.

De hoorzitting was bijzonder vruchtbaar. Het was inderdaad voor het eerst dat ook vertegenwoordigers van de rechterlijke macht met een mandaat voor een specifiek onderdeel van het handhavingsbeleid, met name de controle op het misbruik van doping, in onze commissie aanwezig waren. Toen is gebleken dat hun bereidheid om met het parlement te overleggen over samenwerking groot is. Het is immers de taak van het parlement om regels

Merckx-Van Goey

op te stellen voor het beleid inzake medisch verantwoord sporten. Het verslag van de bespreking van het voorstel van resolutie en van de hoorzitting is daardoor een historisch en erg gestoffeerd document, dat waard is om ook in de toekomst te worden geconsulteerd.

Vandaag ligt het geamendeerde voorstel van resolutie van de heer Denys voor. Deze resolutie werd door de commissie aangenomen en dat zegt toch wel wat. Ze is heel wat beter dan de oorspronkelijke resolutie. De indieners hebben lessen getrokken uit de hoorzitting. Deze resolutie is efficiënt en principieel belangrijk.

Ook het Vlaamse niveau moet zijn internationale verplichtingen opnemen en overgaan tot de ratificatie van het antidopingverdrag van 1989. Het is bijzonder merkwaardig dat dit parlement dat nog niet heeft gedaan, ook al gaat het duidelijk over een Vlaamse bevoegdheid. Dit dossier heeft lang stilgelegen en we roepen de Vlaamse regering op de draad zo vlug mogelijk weer op te nemen.

Er moet meer controle en doelmatige opvolging komen in het huidige beleid. Vlaanderen heeft een belangrijke preventieve opdracht. In het kader van het medisch verantwoord sporten hebben we een verantwoordelijkheid ten opzichte van jonge mensen die sporten en zich willen engageren in topsport en competitie. Ze moeten worden begeleid in overeenstemming met hun leeftijd en lichamelijke ontwikkeling, zodat ze niet toegeven aan de verleiding om tot excessen over te gaan. Ook voor risicosporten en -doelgroepen is een permanente opvolging van de gezondheidstoestand nodig.

In een tweede punt van het voorstel van resolutie wordt gewezen op de controleopdracht. Het gebruik van dopingproducten moet worden beteugeld, teneinde de gezondheid van de sporter op lange termijn te vrijwaren. Door de hoge geldsommen die in de sportwereld te verdienen zijn, kan de competitiedrang de sporter verleiden tot het nemen van ongeoorloofde risico's. Daarom is het belangrijk dat het kader dat dankzij het decreet Medisch Verantwoord Sporten wordt gegeven, ook concreet wordt ingevuld.

Het derde punt van het voorstel van resolutie handelt over de evaluatie door de Vlaamse Gezondheidsraad. Het medisch verantwoord sporten moet deel uitmaken van het Vlaamse gezondheidslandschap. Uit de hoorzitting is gebleken dat de rechtstreekse tussenkomsten van de antidopingcommissie

en de opvolging ervan niet succesvol kunnen zijn wanneer dit enkel door een werkgroep binnen de Vlaamse Gezondheidsraad gebeurt. Het decreet Medisch Verantwoord Sporten biedt een goed kader, maar de effectieve evaluatie van de opvolging van het dopingprobleem dient wel degelijk te gebeuren. We steunen dan ook het derde onderdeel van het voorstel van resolutie.

Het vierde punt gaat over overleg en permanente samenwerking met de parketten teneinde het dopingbeleid te kunnen optimaliseren. Tijdens de hoorzitting is gebleken dat de muur die soms wordt opgetrokken tussen justitie en sportbeoefening er niet hoeft te zijn. De parketten hebben heel wat boeiende voorstellen gedaan over de optimalisatie van de samenwerking. Het overleg moet worden voortgezet.

Voor de uitvoering van de controles moet politio-nale bevoegdheid worden verleend om het beleid proactief te realiseren. De toespitsing op risicogroepen zal de efficiëntie van de regelgeving bewijzen.

Mijn fractie steunt dit geamendeerde voorstel van resolutie in zijn geheel. De Vlaamse regering moet zo snel mogelijk een antidopingcommissie oprichten. Met Euro 2000 zullen alle ogen op Vlaanderen gericht zijn. We moeten dat evenement niet alleen op sportief vlak voorbereiden, maar ook onze regelgeving op punt stellen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de Volksunie steunt dit voorstel van resolutie. Toch loopt er hier en daar iets mank.

Het voorstel van resolutie moet een aanzet zijn om het dopinggebruik ernstig en adequaat aan te pakken. De Vlaamse Gemeenschap heeft in 1979 het decreet op het medisch verantwoord sporten al goedgekeurd. Dat werd aangepast in 1993. De Vlaamse overheid beseft al lang dat aan het dopinggebruik iets moet worden gedaan.

De dopinglijsten van de Vlaamse Gemeenschap, de sportfederaties en Europa komen helemaal niet overeen. Om efficiënt te werk te gaan moeten we afspraken maken op Europees vlak. Ethiek in de sport is dermate belangrijk dat doping eenvoudigweg niet kan. Sport is bovendien zo gemondialiseerd dat indien de dopinglijsten van Vlaanderen niet worden afgestemd op lijsten die elders in Europa worden gehanteerd, er vaak tegenspraak zal

Van Dijk

ontstaan. Een wielrenner zou bijvoorbeeld kunnen worden gepakt voor het gebruik van een product in Vlaanderen maar niet in Frankrijk en omgekeerd. Die afspraken zijn dus nodig.

Geachte collega's, het gaat om een belangrijk voorstel van resolutie. Er zitten een aantal hefboomen in naar een coherenter beleid. Indien men morgen deze resolutie goedkeurt, dan wordt een duidelijk signaal gegeven dat Vlaanderen een eind wil maken aan het dopinggebruik in de sport. Doping is daar niet op zijn plaats. Wij steunen deze resolutie dan ook volmondig. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik dank de collega's voor de consensus die we hebben bereikt over dit belangrijke probleem. Toch is er een schaduwzijde. De verantwoordelijke minister is namelijk niet aanwezig. Het spijt ons dat de minister die verantwoordelijk is voor de uitvoering van dit uitgebreid besproken voorstel, zelfs niet de moeite neemt om die bespreking bij te wonen. Het typeert haar interesse, of beter gezegd desinteresse voor deze zaak. Ik betreur dit, maar dit mag de zaak niet overschaduw.

De voorzitter : Het gaat hier om een voorstel van resolutie en niet om een ontwerp van decreet.

De heer André Denys : We maken wel aanbevelingen over aan de regering. De minister hoeft strikt genomen inderdaad niet hier te zijn. Wie echter geïnteresseerd in de materie, moet aanwezig zijn.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen woensdag om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Marino Keulen, Herman Lauwers en Jos Stassen betreffende de evaluatie van het bibliotheekdecreet van 19 juni 1978 en betreffende de krachtlijnen voor een herziening van

de regelgeving van het openbaar bibliotheekwezen in Vlaanderen

– 1227 (1998-1999) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Van Hecke, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Keulen, Lauwers en Stassen betreffende de evaluatie van het bibliotheekdecreet van 19 juni 1978 en betreffende de krachtlijnen voor een herziening van de regelgeving van het openbaar bibliotheekwezen in Vlaanderen dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op de hoorzitting in de Commissie voor Cultuur en Sport over de situatie van het openbaar bibliotheekwerk in Vlaanderen, op 15 oktober 1998, en de gedachtewisseling die daarover plaats vond in de Commissie voor Cultuur en Sport op 29 oktober 1998 ;

– gelet op het belang van de openbare bibliotheeksector in de context van de hedendaagse leescultuur en van de snelle groei van de informatiemaatschappij ;

– trekt de volgende conclusies :

1° het decreet van 19 juni 1978 is een zeer krachtige impuls geweest voor een bibliotheekbeleid op gemeentelijk vlak. Haast alle gemeenten beschikken over een kwaliteitsvolle bibliotheek en ruime collecties. De groei van het aantal leners tot 27% van de bevolking, de professionalisering van het bibliotheekwezen en de kwaliteit van de bibliotheekinfrastructuur zijn indicatoren voor het belang van deze decreetgeving. Vanuit een onmiskenbare achterstand in Europa heeft Vlaanderen een significante plaats bij de koplopers ingenomen ;

2° in de loop van de voorbije twintig jaar is de educatieve functie van de openbare bibliotheken zeer duidelijk gewijzigd. De essentiële opdracht om de geschreven cultuur en informatie ter beschikking te stellen is gebleven, evenals het hoge democratische gehalte ervan. Leesbevordering blijft dan ook van bijzonder groot belang. De snelle groei van de informatietechnologie en het aanbod dat daardoor ter beschikking komt voor de gebruiker, plaatst de bibliotheek echter voor een uitdrukkelijk nieuwe educatieve op-

Voorzitter

dracht. Tevens krijgt de bibliothecaris, naast de oorspronkelijke opdracht om de collecties te ontsluiten, door de groei van het aanbod een expliciete educatieve taak, namelijk de zoekvraag van de gebruiker begeleiden en daarbij gebruik maken van een breed gamma van media ;

3° het bibliotheekbeleid in Vlaanderen wordt gerealiseerd via een gecoördineerde financiering door de drie beleidsniveaus : de gemeenten, de provincies en de Vlaamse Gemeenschap. Bij de toepassing van het decreet van 1978 is evenwel vrij snel gebleken dat de engagementen vanwege de Vlaamse Gemeenschap om budgettaire redenen niet ten volle gehonoreerd konden worden. De tekst van het decreet bevat bovendien te veel voorschriften die de gemeenten en provincies al te zeer aan banden leggen. Dat leidt ertoe dat de provincies in de toekomst aan hun inbreng van subsidies een meer inhoudelijke invulling wensen te geven. De gemeenten wensen duidelijkheid over de financiering en staan zeer afkerig tegenover het doorschuiven van de kosten die verbonden zijn aan beslissingen van de Vlaamse Gemeenschap naar de gemeenten ;

4° de bovenlokale ondersteuning van de bibliotheken is onduidelijk en versnipperd. De taak van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap zelf, van de centrale openbare bibliotheken en de provinciale initiatieven zijn niet op elkaar afgestemd. Het ontbreken van een steunpunt 'Vlaams Centrum voor Openbaar Bibliotheekwerk' vergroot de onduidelijkheid inzake bovenlokale ondersteuning ;

5° een bijzondere lacune in het decreet van 1978 is het nagenoeg ontbreken van samenwerkingsstructuren :

a) iedere openbare bibliotheek opereert nagenoeg autonoom inzake collectievorming. Afspraken, specialisatie, gezamenlijke projecten zijn in de context van het decreet van 1978 niet ontwikkeld. De groei van het aanbod aan informatie en lectuur, de ontwikkeling van nieuwe dragers en de wijzigende verwachtingen ten aanzien van de bibliotheken, vragen om expliciete samenwerking en de structuren daartoe ;

b) de recente ontwikkeling van gedecentraliseerde catalogussystemen per provincie doet ernstige vragen rijzen naar de efficiëntie van het beleid in de openbare bibliotheeksector inzake de uitbouw van de informatietechnologie. De Vlaamse overheid heeft met het BIBNET-initiatief een belangrijke beleidslijn getrokken die een centrale aanpak van deze netwerken en diensten voor informatietechnologie mogelijk moet maken ;

– stelt dat de gewijzigde context op maatschappelijk, cultureel en technologisch vlak de Vlaamse Gemeenschap noopt tot het herzien van het decreet op het openbaar bibliotheekwezen ;

– vraagt de Vlaamse regering bij die herziening rekening te houden met de volgende aanbevelingen, zodat de beleidsdoelstellingen die erin worden verwoord, expliciet worden gerealiseerd :

1° de bibliotheken dienen een dubbele opdracht te krijgen : een cultuurspreidende en een informatieve. De educatieve dimensie van die opdrachten, de gevolgen op het vlak van de nieuwe informatiemedia en de kennis en de toegang ervan zijn nieuwe taken die moeten vertaald worden in nieuwe middelen voor het openbaar bibliotheekwezen en die leiden tot een verdergaande professionalisering van het bibliotheekpersoneel ;

2° de overdreven en de achterhaalde kwantitatieve normeringen uit het bestaande decreet moeten worden weggewerkt. De vereisten van het decreet moeten leiden tot kwaliteitsvolle, democratische instellingen die voor iedere burger bereikbaar zijn ;

3° de verplichting tot samenwerking tussen de bibliotheken moet decretaal worden opgelegd ;

4° de gemeenten moeten als een evenwaardige partner in het bibliotheekbeleid betrokken worden. Dat houdt in dat de engagementen van de Vlaamse Gemeenschap onbetwistbaar moeten zijn en dat overmatige betutting moet worden weggewerkt ;

5° de bovenlokale ondersteuning van de openbare bibliotheken is een cruciaal gegeven voor de samenwerking en de onderlinge afstemming van de openbare bibliotheken alsook tussen de openbare bibliotheken en de

Voorzitter

wetenschappelijke bibliotheken en onderwijsbibliotheken. Voor deze bovenlokale ondersteuning is een Vlaams steunpunt voor openbaar bibliotheekwerk nodig en moet er een expliciete rol worden beschreven voor de provincies, zodat zij zich als intermediaire instantie conformeren aan het Vlaamse beleid ;

- 6° inzake de informatietechnologie dient zo snel mogelijk werk te worden gemaakt van de verdere uitbouw van het BIBNET als centraal systeem voor catalogusvoorziening en voor de toepassingen van de informatietechnologie in het algemeen. Partnership tussen de drie betrokken bestuursniveaus, concreetiseerd in een "Vlaams Beleidsplan Informatietechnologie voor het Openbaar Bibliotheekwezen" dient bij hoogdringendheid te worden uitgewerkt ;
- 7° de discussie over het kosteloosheidsprincipe voor de basisdienstverlening van de bibliotheken dient gevoerd te worden, zonder evenwel het gratis uitlenen van boeken in vraag te stellen ;
- 8° nadat door de federale regering de Vlaamse openbare bibliotheken, de schoolbibliotheken en de wetenschappelijke bibliotheken vrijgesteld worden van het betalen van auteursrechten, moet het leenrecht besproken worden via een oplossingsgericht overleg met alle betrokken actoren in de Vlaamse Gemeenschap.

De bespreking is geopend.

De heer Stassen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, een voorstel van resolutie over een belangrijke materie die de werkzaamheden van een commissie afsluit, verdient een toelichting.

Het decreet over het Vlaams bibliotheekwezen van 1978 heeft een enorme impact gehad op de kwaliteitsverbetering en het aanbod van het bibliotheekwezen. Sedert 1978 is er nochtans vrij veel veranderd zodat zowel de beleidsmensen als de sector zich ervan bewust zijn dat na een evaluatie een

herziening en bijsturing van dit decreet nodig zijn. Die herziening en bijsturing liggen vandaag nog niet voor. Aangezien die er de volgende zittingsperiode zullen komen, willen we de verantwoordelijke minister een aantal richtlijnen geven.

Voorafgaand aan dit voorstel werd een hoorzitting georganiseerd waarbij alle actoren werden uitgenodigd. Er werd aan ons ook een verslag van een conceptenrapport voor integrale bibliotheekontwikkeling voorgesteld. Het spreekt voor zich dat iedereen zich bewust is van het enorm aantal nieuwe taken die de bibliotheken voorgeschoteld krijgen. Ik verwijs hierbij naar de nieuwe informatiemedia en de nood aan kennis en toegang tot deze media. Nieuwe taken moeten ons inziens worden vertaald in nieuwe middelen en in nieuwe inspanningen voor de verdere professionalisering van het personeel.

Er is nog een tweede reden tot herziening van het bibliotheekdecreet. Alhoewel bij de aanvang verantwoord, zijn het betuttelende karakter en de overdreven kwantitatieve normeringen van dit decreet zeker achterhaald, en moeten deze worden vervangen door kwaliteitseisen.

De lokale verankering van het bibliotheekwezen is mijns inziens een goede zaak geweest. Dit heeft de bibliotheken dichter bij de mensen gebracht. Dit neemt niet weg dat een samenwerking om een optimalisering van de middelen en van het aanbod te realiseren, decretaal moet worden opgelegd. Iedereen blijft nu in zijn eigen cocon zitten, zonder te denken aan de mogelijke meerwaarde van deze samenwerking. De gemeenten spelen een belangrijke rol, ook wanneer we de middelen in beschouwing nemen die zij supplementair in dit bibliotheekbeleid investeren. Zij moeten als een evenwaardige partner bij het beleid worden betrokken.

Voor de professionalisering en de wetenschappelijke ondersteuning is een Vlaams Steunpunt voor het Openbaar Bibliotheekwerk een noodzaak. Ik kon dit vanmorgen ook al voor de podiumkunsten uitleggen. Dergelijke steunpunten zijn geen luxe-initiatieven. Integendeel, zij betekenen een meerwaarde voor de hele sector waarvoor zij verantwoordelijk zijn.

De studie van professor Paemeleire heeft uitgewezen dat de informatisering van het bibliotheekwezen, en vooral op het vlak van de catalogi, enorm versnipperd is. Er zijn zowel gemeentelijke als provinciale initiatieven. Belangrijke nevenwerkingen hiervan zijn dat niet alles compatibel is, en dat men geen optimaal gebruik maakt van de nieuwe tech-

Van Hecke

nologie. Deze is er toch opdat eenieder niet het werk van de andere hoeft over te doen, maar er integendeel een meerwaarde aan kan geven. De uitbouw van Bibnet als een centraal catalogeringssysteem, is dan ook een noodzaak.

Een uitgangspunt dat we ook bij een nieuw bibliotheekdecreet verankerd willen zien, is het kosteloosheidsprincipe voor de basisdienstverlening. Dit betekent dat bijkomende dienstverlening kan gepaard gaan met een retributierecht. De basisopdracht, het uitlenen van boeken, moet en zal in elk geval gratis blijven.

Wat de repercussies zullen zijn van het federale initiatief om uiteindelijk na al die jaren het leenrecht in te voeren, is nog niet helemaal duidelijk. Ik heb trouwens de indruk dat het initiatief terug in de ijskast, misschien zelfs in de diepvriezer, zit. Ooit zal het er misschien van komen. Het leenrecht is het noodzakelijke recht van elke auteur om een *ristorno* te krijgen voor de boeken die men via bibliotheken of op een andere wijze ter kennis brengt van het publiek zonder ze aan te kopen en dus zonder de auteursrechten te betalen. De vraag waarop een evenwichtig antwoord moet worden gegeven, is wie dit leenrecht moet betalen.

Mijnheer de voorzitter, dit zijn in vogelvlucht de belangrijkste vuistregels die wij de minister van Cultuur meegeven als hij werk wil maken van een herziening van het bibliotheekdecreet. We willen hier alleszins met veel overtuiging aan meewerken. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen (*Op de tribune*) : Mevrouw Van Hecke heeft de krachtlijnen van het voorstel van resolutie duidelijk geschetst. Wij staan hier ook voor 100 percent achter. Deze resolutie heeft uiteraard gevolgen voor het beleid. Dit betreft zowel het maken en uitvoeren van het decreet zelf, als de financiële gevolgen ervan. We willen zeker al wat er in te lezen staat, uitvoeren. De volgende zittingsperiode zal een verhoging van het budget voor de bibliotheken met zich meebrengen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen woensdag om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Marc Olivier en mevrouw Veerle Heeren c.s. betreffende de problematiek van personen met een auditieve handicap

– 1280 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 4

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Olivier en mevrouw Heeren c.s. betreffende de problematiek van personen met een auditieve handicap dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op

1° artikel 13 van de geconsolideerde versie van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, zoals ingevoegd door het Verdrag van Amsterdam ;

2° de Standaardregels van de Verenigde Naties (resolutie 48/96 dd. 4 maart 1994) ;

3° de resolutie van de Europese Ministerraad van Sociale Zaken van 20 november 1996 betreffende gelijke kansen voor gehandicapten en van 13 december 1996 over de rechten van gehandicapte personen ;

– overwegende

1° dat de beleidsbrief van de Vlaamse regering "Gelijkekansenbeleid. Gelijke kansen in Vlaanderen Langzaam ? Maar zeker ! Beleidsprioriteiten 1998-1999" gelijke kansen voor iedere burger waarborgt door het voeren van een gestructureerd en geïntegreerd beleid en dat het beleid zich onder meer richt op het bevorderen van gelijke kansen voor die door hun afkomst, seksuele geaardheid of handicap af te rekenen hebben met een feitelijke discriminatie en met onvoldoende gelijke persoonlijke maatschappelijke kansen ;

Voorzitter

- 2° dat de problematiek van personen met een auditieve handicap een reëel, maar zwaar onderschat probleem is ;
- 3° dat in Vlaanderen honderdduizenden mensen in min of meerdere mate met deze handicap geconfronteerd worden en dat dat aantal in relatieve cijfers nog steeds toeneemt ;
- 4° dat er ondanks de reeds geleverde inspanningen een aantal fundamentele klachten vast te stellen zijn ;
- 5° dat personen met een auditieve handicap geconfronteerd worden met communicatieproblemen, onder meer aan loketten en in culturele centra, en dat gewone telefoons, openbare telefoontoestellen en draadpalen niet door personen met een auditieve handicap gebruikt kunnen worden en dat een aanpassing van die infrastructuur veel geld kost ;
- 6° dat de vormingsorganisaties, die zich richten tot personen met een auditieve handicap en de personen, die ermee omgaan, binnen de bepalingen van de decreten op de erkenning van Instellingen en Verenigingen, geen recht hebben op subsidies daar zij zich richten op een te kleine doelgroep ;
- 7° dat er behoefte is aan meer wetenschappelijk onderzoek ;
- 8° dat de beoordelingscriteria voor de toekenning van een financiële tegemoetkoming door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap in een aantal gevallen niet aangepast zijn aan de functionele beperkingen, veroorzaakt door die handicap ;
- 9° dat de vraag naar tolkdienstverlening in Vlaanderen nog steeds toeneemt en de werkingsmiddelen daarvoor ontoereikend geworden zijn ;
- 10° dat de in het Besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 vastgelegde, subsidiëring van de tolkuren in arbeidssituaties maar 10 % bedraagt van de totale arbeidstijd en dat dat voor een aantal beroepen onvoldoende is ;
- 11° dat de huidige tolkenopleiding onvoldoende tegemoet komt aan de omzetting van gesproken taal in gebarentaal, en van gebarentaal in gesproken taal, en dat er op dit ogenblik weinig of geen aandacht is voor de opleiding van schrijftolken ;
- 12° dat de tolken vanuit het tolkenbureau in het onderwijs nu experimenteel zijn, en de GON-begeleiding voor slechthorende kinderen door een leerkracht van de dichtstbijgelegen type 7-school in een aantal gevallen ontoereikend is in tijd ;
- 13° dat de tegemoetkomingen aan personen met een auditieve handicap zowel een federale als een gemeenschapsmaterie zijn ;
- 14° dat de doventolken onderbetaald worden in vergelijking met de ons omringende landen en dat er hierdoor een groot gebrek is aan beschikbare en bekwame professionele doventolken ;
- 15° dat de telefoonbemiddeling, in tegenstelling met andere landen, in Vlaanderen onbestaande is ;
- vraagt aan de Vlaamse regering de volgende initiatieven te nemen en daarvoor de nodige middelen uit te trekken :
- 1° het opzetten van een sensibiliseringscampagne om de bevolking in het algemeen en specifieke doelgroepen in het bijzonder, bewust te maken van de gevolgen van een auditieve handicap voor de betrokken personen en het opzetten van een informatiecampagne over de middelen en technologieën die ter beschikking zijn van personen met een auditieve handicap ;
- 2° het verplicht voorschrijven van de uitrusting van een ruimte met ringleiding in nieuwe overheidsgebouwen en in nieuwe, voor het publiek toegankelijke, gebouwen ;
- 3° het tegemoet komen in de aankoop en het gebruik van een gsm met ingebouwde fax en teksttelefoon ;
- 4° het ontwikkelen van een telefoonbemiddeldingsdienst en het ondersteunen van de ontwikkeling van een systeem, waarmee personen met een auditieve handicap rechtstreeks de noodnummers kunnen opbellen ;

Voorzitter

5° het opnemen van de bepaling in de beheersovereenkomst met de VRT, dat alle Nederlandstalige tv-programma's in het Nederlands ondertiteld moeten worden en dat, waar nodig, een omzetting in de gebarentaal gebeurt ;

het opnemen van een clause in vergunningen van Vlaamse commerciële omroepen waarbij zij zich ertoe verbinden minstens het hoofdjournaal en minstens 30 procent van alle Nederlandstalige feuilletons en praatprogramma's te ondertitelen ;

6° het herzien van de decreten op de erkenning van Instellingen en Verenigingen, waardoor ook vormingsorganisaties die zich toeleggen op kleine doelgroepen, in aanmerking komen voor subsidiëring ;

7° het geven van een opdracht voor wetenschappelijk onderzoek van gehoorstoornissen in het algemeen en naar de uitwerking van criteria ter beoordeling van het globale handicap effect van de gehoorstoornis in het bijzonder ;

8° het verhogen van het maximumaantal door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) te subsidiëren tolkuren en van de werkingsmiddelen en het personeelsbestand van het coördinerend centrale tolkenbureau in verhouding tot de reële behoeften ; het aanpassen van het Besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 waarin het percentage van de, in arbeidssituaties nodige en door het VFSIPH terugbetaalde, tolkuren ingevuld kan worden in verhouding tot de reële behoeften, en het optrekken van de tolktarieven tot het niveau van de omliggende landen zodat de hulp van een tolk gratis wordt voor de persoon met een auditieve handicap ;

9° het opstarten van een dagopleiding voor doventolken met aandacht voor de recentste evoluties en behoeften in het tolkgebeuren, zowel voor de gebaren- als voor de schrijftolken en in de toekomst, het bevorderen van de samenwerking teneinde de opleiding van gebarentaaltolken kwalitatief te verbeteren ;

10° het versterken van de GON-begeleiding waar slechthorende en dove kinderen deelnemen aan het gewoon onderwijs, en het omzetten in een regelgeving van experimenten met schrijf- en gebarentolken bij personen met een auditieve handicap in het regulier onderwijs ;

11° het verhogen van de studiekansen en de kwaliteit van het onderwijs aan dove en slechthorende kinderen door het gebruik van de gebarentaal als lesmethode in het dovenonderwijs te aanvaarden ;

12° het aanduiden per provincie van minstens één gespecialiseerd centrum algemeen welzijnswerk en minstens één gespecialiseerd centrum voor geestelijke gezondheidszorg die aan personen met een auditieve handicap aangepaste hulpverlening kunnen bieden ;

13° het opzetten van een overleg met de federale overheid over de toegankelijkheid van federale dienst- en hulpverlening en over de criteria- en bedragbepaling van een aantal tegemoetkomingen aan personen met een auditieve handicap, zoals onder meer de RIZIV-tegemoetkoming bij de aankoop van een hoorapparaat en de daaraan verbonden kosten, en de RIZIV-tegemoetkoming bij de concrete invulling van het revalidatiepakket ;

14° het oprichten van een commissie belast met het formuleren van voorstellen tot officiële erkenning en de uniformisering van de gebarentaal als taal in Vlaanderen en hiertoe het nodige wetenschappelijk onderzoek op taalkundig, pedagogisch of sociaal vlak uit te voeren ;

15° binnen de bestaande ombudsdiensten de nodige maatregelen treffen om de toegankelijkheid voor doven en slechthorenden te waarborgen ;

16° jaarlijks een voortgangsrapport voor te leggen aan het Vlaams Parlement.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer

Van Cleuvenbergen

de minister, geachte collega's, de commissie heeft deze resolutie besproken op 1 en 20 april 1999. Op 25 maart is over dit onderwerp een hoorzitting gehouden. Ik hou eraan om ook over die hoorzitting verslag uit te brengen. Het onderwerp zelf is belangrijk, maar het belang van de hoorzitting mag niet worden onderschat. Het uitgangspunt van de indieners van deze resolutie is het gelijkekansenbeleid, toegepast op de doelgroep van personen met een auditieve handicap. Deze resolutie is van toepassing op personen met een aangeboren doofheid of gehoorverlies en op personen die slechthorend of doof zijn geworden. De resolutie heeft betrekking op drie aspecten : hulpmiddelen, tolkdienstverlening en begeleiding. Alle fracties van dit parlement hebben actief meegewerkt aan de bespreking.

Ik vermeld hier eerst de punten waaraan men belang hechtte op de eerste bespreking : het belang van communicatie ; de toegankelijkheid van hulpverlening ; het feit dat groepen naar aanleiding van deze hoorzitting mekaar hebben gevonden en terug rond de tafel gaan zitten ; de preventie van gehoorstoornissen en het probleem van de geluidsoverlast ; de bevoegdheid en de al dan niet voldoende actieve rol van het Vlaams Fonds ; de resultaten die zijn ingezameld via de Vlaamse Infofoon ; de reglementering van het VIPA die de toegankelijkheid niet altijd voldoende opvolgt ; de kansen op de arbeidsmarkt en arbeidstrajectbegeleiding ; het feit dat Vlaanderen, met zijn beschikbare knowhow het initiatief zou moeten nemen om bij federale diensten een aantal aanbevelingen te doen ; de rol van de VRT en de commerciële omroepen ; en het onderwijs voor mensen met een auditieve handicap en de mogelijkheid om aan het gewone onderwijs deel te nemen.

Als verslaggever wil ik ook verwijzen naar de uiteenzetting van de minister. Hij pleitte voor meer samenhang in het voorstel. Bovendien mogen we, aldus de minister, niet uit het oog verliezen dat het Vlaams Fonds de eerste verantwoordelijke blijft voor de coördinatie van het beleid ten aanzien van personen met een handicap – weliswaar in overleg met andere overheden. De minister benadrukte dat de budgettaire consequenties onder ogen moeten worden gezien, en dat de kostprijs van alle gevraagde maatregelen moet worden berekend. Hij herinnerde aan het bestaan van de Gezins- en welzijnsraad. Hij verdedigde het idee deze dienst maximaal uit te bouwen, als alternatief voor de uitbouw van aparte diensten ten behoeve van doelgroepen.

De volgende vergadering werden amendementen ingediend om de voorstellen te verduidelijken, op basis van wat tijdens de hoorzitting is aangebracht. Nieuwe elementen waren onder meer : het belang van de ringleiding, dat explicieter is geformuleerd ; de toepasbaarheid van de reglementering op de Vlaamse commerciële omroepen en de toegankelijkheid van de visuele media die zowel via gebarentaal als via ondertiteling kan gebeuren. Tijdens de bespreking hadden we het ook nog over de erkenning van de instellingen en verenigingen. Dat laatste is voor de dovengemeenschap een probleem, want deze organisaties richten zich in de praktijk ook tot niet-doven.

Heel veel aandacht ging naar de opleidingen van doventolken. Verder pleitte de commissie voor een uniformering van de gebarentaal. Uit de hoorzitting bleek ook dat het onderwijs voor dove en slechthorende kinderen voor verbetering vatbaar was. Er werd expliciet gevraagd om per provincie één centrum voor algemeen welzijnswerk en één centrum voor geestelijke gezondheidszorg, toegankelijk te maken voor mensen met een auditieve handicap.

Deze amendementen werden al dan niet eenparig aangenomen. Het resultaat schommelde tussen tien stemmen voor, tot drie onthoudingen. Bij de eindstemming werd deze geamendeerde resolutie unaniem aangenomen.

Voor de diensten van het parlement wil ik graag de ervaring verwoorden die we hadden tijdens de hoorzitting. De aanpassingen die aan de locatie moesten gebeuren om het parlement voor deze groep toegankelijk te maken, heeft ons de ogen geopend. Er waren doventolken aanwezig, het geluid moest worden opgenomen en al dan niet worden versterkt, het besprokene moest onmiddellijk worden gevisualiseerd. Dit alles was voor de aanwezige parlementsleden een beklievende ervaring. De diensten van het parlement moeten hier ernstig rekening mee houden, door de verdere aanpassing van ten minste een van de locaties in dit huis. We pleiten in deze resolutie voor een ringleiding in alle openbare gebouwen. Als we consequent willen zijn, betekent dat dat we daar ook hier voor moeten zorgen.

De voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer Marc Olivier : Ik bedank de verslaggever voor haar objectieve verslag. Dit is mijn laatste interventie in dit parlement, en het verheugt me dat het gaat over een resolutie die heel wat mensen na aan het hart ligt.

Olivier

Mevrouw Van Cleuvenbergen merkte al op dat de bespreking een bijzondere ervaring was. Het is misschien vreemd dat we spreken over een hoorzitting met mensen die niet kunnen horen. Ze hebben ons echter talrijke manieren getoond waarop zij kunnen communiceren. Met minimale middelen kan dit worden ondersteund. Het is een must voor de regering om hiervoor in een reeks essentiële maatregelen te voorzien tijdens de volgende parlementaire werkzaamheden.

De thematiek van deze resolutie wordt zwaar onderschat, zowel wat de impact als de omvang betreft. 7 procent van onze Vlaamse bevolking wordt in meer of mindere mate met een auditieve handicap geconfronteerd. Dit percentage neemt echter nog steeds toe als gevolg van de nevenwerking van bepaalde medicatie en de toename van de geluidsoverlast, vooral bij jongeren. Binnen de groep mensen met een auditieve handicap moeten we een onderscheid maken tussen enerzijds de mensen met een aangeboren doofheid of gehoorstoornis en anderzijds de mensen die doof of slechthorend zijn geworden, vaak beroepsmatig. Elke deelgroep bedient zich naar eigen keuze van verschillende communicatiemiddelen die zijn aangepast aan zijn of haar handicap.

Mijnheer de voorzitter, ik zal een kort overzicht geven van de beschikbare hulpmiddelen. In de eerste plaats zijn er de hoorapparaten. Vanzelfsprekend is nazorg heel belangrijk. Het terugbetalingstarief is heel laag en de randkosten voor onderhoud, herstellingen en batterijen blijven stijgen.

Ten tweede is er het systeem van de ringleiding. Het systeem wordt gebruikt in combinatie met een hoorapparaat. Via audioversterking neemt de betrokkene het geluid beter waar. Dit systeem zou onder meer kunnen worden gebruikt in culturele centra en andere openbare gebouwen. Het heeft geen zware budgettaire weerslag en zou heel wat mensen met een auditieve handicap de kans bieden mee te genieten van tal van evenementen.

Ten derde is er de geluidsoverdragende apparatuur. Voorbeelden hiervan zijn de FM- en infraroodapparatuur.

De vierde categorie van middelen zijn teksttelefoons en faxtoestellen. De klassieke communicatiemiddelen zoals telefoons, openbare telefoontoe­ stellen en praatpalen kunnen door hen niet worden gebruikt. Het aanpassen van deze middelen met teksttelefoon is heel duur. De aankoop van fax- en

teksttelefoons voor privé-gebruik moet dan ook betaalbaar blijven.

Het vijfde middel is de visualisatie van de geluidssignalen. Signalen zoals telefoon, wekker, brandalarm en deurbellen worden door de betrokkenen niet waargenomen. We konden dat ook vaststellen uit de diverse tussenkomsten tijdens de commissie. De bestaande oplossingen moeten dan ook worden herbekeken.

Ten zesde is er de omzetting van gesproken naar geschreven taal. In veel situaties biedt dit voor de betrokkenen een concrete oplossing. Ze wordt echter veel te weinig toegepast.

Voorts is er de ondertiteling van de televisieprogramma's in de eigen taal. In vergelijking met de ons omringende landen, zelfs binnen onze taalgemeenschap, staan we in Vlaanderen nog niet op een aanvaardbaar peil. Slechts 30 procent van de Nederlandstalige uitzendingen wordt ondertiteld. De nieuwsberichtlezers maken vaak gebruik van visuele middelen zoals voorgeschreven teksten. Het is dan ook maar een klein kunstje (dat alleen maar een beetje goede wil vraagt van onze openbare omroep en van de privé-omroepen) om deze geschreven teksten ook op het beeldscherm te laten verschijnen.

Verder wordt in de ons omringende landen voor bepaalde televisie-uitzendingen gebarentaalvertolking opgeroepen. Dit systeem is momenteel technisch haalbaar bij digitale televisietoestellen. Het zou dan ook een verantwoorde keuze kunnen zijn voor dove kinderen of volwassenen die onvoldoende tekstvaardig zijn om geschreven teksten te volgen.

Het negende middel is spraakafzien of liplezen. De analyse van de beschikbare hulpmiddelen, van de noodzaak van de aanwending ervan en van de tussenkomsten door de overheid hebben tot dit voorstel van resolutie geleid dat door mevrouw Heeren en mezelf werd ingediend.

Ik wil een bijzonder woord van dank richten aan mevrouw Van den Heuvel, wiens initiatief hiertoe – zij het in beperkte mate – de aanzet heeft gegeven.

Het uitgangspunt van ons voorstel van resolutie blijft dus het gelijkheidsbeleid van de Vlaamse regering. Hierbij worden gelijke kansen voor iedere burger gewaarborgd door het voeren van een gestructureerd en geïntegreerd beleid. Aan de Vlaamse regering willen we dan ook vragen een

Olivier

aantal initiatieven te nemen en hiertoe de nodige middelen te reserveren.

Ten eerste moet er een sensibiliseringscampagne komen die de bevolking informeert over de gevolgen van deze handicap en een informatiecampagne voor de betrokkenen over de beschikbare middelen en de technologieën. Zowel de betrokken sector als diegenen die met dit probleem worden geconfronteerd kunnen hier heel wat van opsteken.

Ten tweede moet er in een ringleiding worden voorzien in nieuwe overheidsgebouwen of overheidsgebouwen die worden aangepast, net als in voor publiek toegankelijke gebouwen. Mevrouw Van Cleuvenbergen benadrukte dit reeds. Het gaat hier over een relatief lage investering, die echter enorm veel comfort oplevert voor mensen met een auditieve handicap.

Ten derde vragen we een eventuele tegemoetkoming in de aankoop en het gebruik van een gsm met ingebouwde fax en teksttelefoon. Wat verleden jaar niet mogelijk was, is nu tot de mogelijkheden gaan behoren.

Ten vierde vragen we een telefoonbemiddelingsdienst en de ontwikkeling van een systeem waarmee personen met een auditieve handicap rechtstreeks de noodnummers kunnen opbellen.

Ten vijfde : de ondertiteling van alle Nederlandstalige tv-programma's van de VRT en het hoofdjournaal en minstens 30 percent van de Nederlandstalige feuilletons en praatprogramma's bij de Vlaamse commerciële omroepen.

Ten zesde : het subsidiëren van vormingsorganisaties die zich richten tot kleine doelgroepen. In het bestaande systeem geeft men ondersteuning aan grote groepen, maar het gaat hier vaak om kleine cellen die niet conform de decretale regels zijn.

Verder vragen we wetenschappelijk onderzoek, wat vrij vanzelfsprekend is ; het verhogen van het aantal te subsidiëren tolkuren ; het optrekken van de tolktarieven tot op het niveau van de ons omliggende landen ; een dagopleiding voor doventolken ; het versterken van de begeleiding in het geïntegreerd onderwijs ; het gebruik van de gebarentaal als lesmethode in het dovenonderwijs.

We vragen eveneens dat minstens één gespecialiseerd centrum voor algemeen welzijnswerk en minstens één gespecialiseerd centrum voor geeste-

lijke gezondheidszorg zou worden aangeduid om aangepaste hulpverlening te bieden aan personen met een auditieve handicap. We wensen het opstarten van overleg met de federale overheid over de toegankelijkheid van de federale dienst- en hulpverlening, en over de criteria- en bedragbepaling van een aantal tegemoetkomingen. Ook willen we de oprichting van een commissie belast met het formuleren van voorstellen tot officiële erkenning en uniformisering van de gebarentaal als taal in Vlaanderen, ondersteund door het nodige wetenschappelijk onderzoek.

Ten slotte vragen we een grotere toegankelijkheid van de bestaande ombudsdiensten en het jaarlijks voorleggen van een voortgangsrapport aan het Vlaams Parlement.

Geachte leden, ik hoop dat dit voorstel van resolutie net als in de commissie unaniem zal worden goedgekeurd. Als dit voorstel via dat voortgangsrapport kan worden geëvalueerd en als er in de nodige middelen wordt voorzien, dan komen we tegemoet aan de noden van een aanzienlijk deel van de Vlaamse bevolking. Niets is erger dan niet te kunnen communiceren. Wie het geluk heeft goed te kunnen horen en samenwerkt met mensen die niet kunnen horen of kampen met gehoorstoornissen, weet dat dit een zeer menswaardig streven is. Ik hoop dat de toekomstige parlementsleden zich hiervoor sterk zullen maken en zo de kwaliteit van het leven van deze mensen zullen verbeteren. Ik dank u allen nu reeds voor uw steun aan dit voorstel en de ingediende amendementen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, de VU-fractie zal dit voorstel van resolutie met overtuiging steunen. Als streekgenoot van de heer Olivier wil ik er even op wijzen dat dit waarschijnlijk de laatste woorden van de heer Olivier in deze assemblee zullen zijn. Ik betreur dan ook dat hier zo weinig parlementsleden uit zijn geboortestad Kortrijk aanwezig zijn. (*Applaus*)

De voorzitter : Mijnheer Vandenbroeke, als ik had geweten wat u ging zeggen, had ik u waarschijnlijk het woord niet gegeven. Ik vind het mijn plicht en een grote eer om het woord tot de heer Olivier te richten na zijn laatste woorden.

Mijnheer Olivier, we hebben beiden herhaalde malen meegemaakt hoe jonge parlementsleden hun maidenspeech hielden. Vandaag hebt u uw afscheidsrede gehouden. Het is geen toeval dat u in

Voorzitter

de laatste zin die u uitsprak de woorden 'menswaardig steunen' hebt gebruikt. Dit siert u. Het is meteen ook een treffend voorbeeld van uw hele politieke carrière. U hebt verschillende mandaten uitgeoefend zoals secretaris van de Cultuurraad en ondervoorzitter van het Vlaams Parlement van 1981 tot vandaag. Al uw collega's weten dat u zich steeds op een soms rumoerige en doorgedreven wijze voor dezelfde zaak hebt ingezet. Uiteraard hebt u dikwijls de sociale klemtonen gelegd die deze maatschappij nodig heeft. Het siert u dan ook dat u naar aanleiding van uw laatste redevoering hebt gesproken over een resolutie van uw hand over personen die de aandacht van het parlement nodig hebben.

Wij allen feliciteren u daarvoor. We spreken dan ook de wens uit dat het niet bij deze laatste toespraak zal blijven en dat u, weliswaar niet in dit parlement, gedurende nog vele jaren samen met uw echtgenote en uw gezin de gelegenheid zal hebben om uzelf met dezelfde gedrevenheid en dezelfde sociale bewogenheid ten dienste van de maatschappij te stellen. (*Applaus*)

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, als lid van de oppositie die jarenlang met hem in de clinch heeft gelegen, wens ik de heer Olivier te bedanken voor zijn inbreng in het Vlaams Parlement. Tevens wens ik hem het allerbeste toe. We waren het over veel punten over oneens, maar over één onderwerp waren we het eens : we zijn allebei al jaren strijdmakkers bij de verdediging van de vinkensport. Het is dan ook jammer dat op de dag van de laatste rede van de heer Olivier in het parlement de vinkensport opnieuw wordt bedreigd. We zullen hem missen, maar zullen de vinkensport blijven verdedigen als een eerbetoon aan de heer Olivier.

De voorzitter : De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer Jef Sleenckx : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb met de heer Olivier in dit parlement heel wat mooie momenten beleefd. Hij is altijd een doordrijver geweest, die duidelijk wist waar hij heen wou. Mijnheer Olivier, ik hoop dat dit ook na uw parlementaire carrière zo mag blijven. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Olivier is een zeer gewaardeerd lid van onze fractie. Velen van ons zijn door hem geïntroduceerd in de werkzaamheden van het parlement, vooral in het werk in de commissies. Daar moet immers het harde werk gebeuren. U bent dan ook een hele tijd voorzitter geweest van de commissie voor Welzijn en Gezondheid, mijnheer Olivier. Onder uw voorzitterschap is het Vlaamse welzijns- en gezondheidslandschap met de tijd mee-geëvolueerd. Ook in deze zittingsperiode hebt u natuurlijk nog zeer veel werk verricht voor het Vlaamse welzijns- en gezondheidsbeleid.

We hebben ook waardering voor de schitterende wijze waarop u de brug hebt gemaakt tussen het Vlaams Parlement en de Senaat. Een sociale ingesteldheid op Vlaams niveau behoeft immers een verwoording op federaal niveau. Bij heel wat materies die zowel met welzijn als justitie te maken hadden, hebt u in de Senaat in onze naam het woord gevoerd. Daar willen we u hartelijk om danken. We wensen u nog veel geluk in uw verdere leven, en daarnaast veel succes bij het doorgeven van de politieke microbe aan uw dochter. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer Marc Olivier : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit alles komt natuurlijk enigszins onverwacht, maar in het onverwachte spreekt het hart des te meer. Daarom apprecieer ik ten zeerste de lovende woorden uit zowel de meerderheid als de oppositie. Maar meer nog dan leden van de meerderheid of van de minderheid, zijn we allen collega's. Natuurlijk zijn er soms meningsverschillen met verschillende parlementsleden over het beleid, maar zodra een beleid echt werd geformuleerd, hebben we er bijna altijd samen aan gewerkt om het zo goed mogelijk uit te voeren.

Het Vlaams Parlement heeft altijd bijzondere aandacht gehad voor de mensen die onze aandacht het meest nodig hadden. Als het dit blijft volhouden, zal het echt een voorbeeld worden voor alle andere parlementen. Op die manier zullen we een mooie Vlaamse gemeenschap opbouwen, waarin iedereen zorgeloos en gelukkig kan leven. (*Applaus*)

De voorzitter : Ik wil graag besluiten met een citaat van de heer Olivier : 'Wanneer politici onderling de gelederen weten te sluiten, dan moet de oppositie zwichten.' (*Gelach*)

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Voorzitter

De bespreking is gesloten.

We zullen woensdag om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

MOTIE VAN ORDE**Voorstel tot spoedbehandeling**

De voorzitter : In toepassing van artikel 46 van het Reglement heeft de heer Sleenckx bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer Jef Sleenckx : Mijnheer de voorzitter, in naam van de heren Van Dijck, Marsoul, Keulen, Van Rompaey, mevrouw Verwimp en mezelf, vraag ik de spoedbehandeling van het voorstel van resolutie betreffende het opstellen van een akte van voordracht van de heer Ibrahim Rugova voor de Nobelprijs voor de Vrede (Stuk 1401).

De voorzitter : Ik stel voor dat we ons hierover morgen uitspreken.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren John Taylor, Stefaan Platteau, Carlos Lisabeth, Herman De Reuse, Jean-Marie Bogaert en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende de geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering van de Vlaamse openbare instellingen – 1336 (1998-1999) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Taylor, Platteau, Lisabeth, De Reuse, Bogaert en mevrouw Verwimp betreffende de geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering van

de Vlaamse openbare instellingen dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996, dat aan alle publiekrechtelijke instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, een geïntegreerde budgettaire en economische boekhouding heeft opgelegd ;
- gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering, waarin de Vlaamse regering de inhoud, de regels en het plan van de boekhouding en de jaarrekeningen van de Vlaamse openbare instellingen (VOI's) heeft vastgesteld, en dat in werking trad op 1 januari 1998 ;
- gelet op het artikel in het 10e Boek van het Rekenhof over het onderzoek of de bepalingen van het boekhoudbesluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 voldoende zijn aangepast aan de doelstellingen van het besluit en/of werd tegemoetgekomen aan de aanbevelingen van het Vlaams Parlement in zijn resolutie van 25 juni 1997 betreffende het juridisch kader, het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse openbare instellingen (VOI's) ;
- overwegende dat de regelgeving tot doel heeft :
 - 1° een kader te creëren om een moderne boekhouding, die tevens een belangrijk beleidsinstrument is, te voeren ;
 - 2° éénvormigheid te scheppen tussen de rekeningen van de instellingen, om de onderlinge vergelijkbaarheid te verhogen en over vlot consolideerbare informatie te beschikken ;
 - 3° geconsolideerde gegevens te verstrekken aan de Nationale Bank van België (NBB) voor de berekening van de financieringsbehoefte van de overheid in het kader van het convergentieplan en de toetreding tot de Europese Muntunie (EMU) ;
 - 4° een analytische component in te bouwen, namelijk het voeren van een gedetailleerde kostprijsboekhouding, in het kader van de prestatiebegroting die in de Vlaamse Gemeenschap wordt opgelegd ;

Voorzitter

- overwegende dat de nieuwe regelgeving ongetwijfeld een belangrijke stap is in de ontwikkeling van een uniforme en transparante boekhouding bij de VOI's ;
- overwegende dat het onderzoek van het Rekenhof heeft uitgewezen dat de nieuwe regelgeving gedeeltelijk tegemoetkomt aan de aanbevelingen van het Vlaams Parlement in zijn resolutie van 25 juni 1997 betreffende het juridisch kader, het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse openbare instellingen (VOI's) inzake de aspecten boekhouding en rekeningen ;
- overwegende dat aan enkele aanbevelingen nog niet (volledig) werd tegemoetgekomen, met name de aanbevelingen betreffende :
 - 1° het maken van een kaderdecreet dat de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut vervangt, inzonderheid :
 - a) de organisatie van de revisorale controle, waarbij de introductie van een certification audit voldoende waarborgt dat de rekeningen een getrouw beeld geven van de werkelijkheid, en een betere omschrijving door de Vlaamse regering van de verantwoordelijkheden en opdrachten van de revisoren (controlewerkzaamheden, frequentie en kwaliteit van de rapportering, enzoverder) ;
 - b) de oprichting van een ondersteunende en coördinerende dienst voor de VOI's voor het begeleiden van de VOI's bij de toepassing van de nieuwe boekhouding, het bewaken van de uniformiteit tussen de verschillende boekhoudregelgevingen en de redactie en voortgangsbewaking van de beheersovereenkomsten met de VOI's ;
 - 2° de noodzakelijke ordening in het heterogeen landschap van openbare instellingen

Een duidelijke omschrijving van het begrip "openbare instelling", aangepast aan de nieuwe inzichten inzake verzelfstandiging, ontbreekt nog steeds. De afbakening van het toepassingsgebied van het boekhoudbesluit door de Vlaamse regering gaat voorbij aan instellingen die alle kenmerken hebben van een openbare instelling maar die niet expli-

ciet door de wet- of decreetgever zijn opgericht. Het gevaar bestaat dus dat de doelstellingen van de invoering van een uniform boekhoudplan niet of slechts fragmentair kunnen worden gehaald ;

3° de beleidsinformatie aan het Vlaams Parlement

De voorstellingswijze van de begroting en de uitvoeringsrekening van de VOI's volgens de ESER(1)-classificatie moet de verwerking van de gegevens door de NBB vergemakkelijken, maar verschaft het Vlaams Parlement onvoldoende inzicht in de ontvangsten en uitgaven verbonden aan de statutaire opdrachten van de VOI. In de toelichting bij het besluit van 21 mei 1997 wordt het instrument "prestatiebegroting" wel aangekondigd, maar in het besluit zelf wordt, buiten door een vage en vrijblijvende bepaling in verband met de analytische boekhouding, nog geen concrete verplichting terzake aan de VOI's opgelegd.

Het is trouwens twijfelachtig of de wijze waarop de Vlaamse regering de begrotingsrapportering heeft uitgewerkt (ESER-schema) wel op optimale wijze tegemoetkomt aan de informatiebehoeften van de NBB. In dat verband wordt gewezen op de afwijkingen tussen de aanrekeningsregels van ESER/ESR-95 (2) en die van het boekhoudbesluit en op de praktische moeilijkheden bij de toepassing daarvan ;

4° de verhouding met andere regelgevingen

Het decreet van 8 juli 1996 en het besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 bevatten een aantal voorschriften in verband met de boekhouding en de rekeningaflegging die andere regelgeving tot op heden vaststelde, met name de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut en de organieke regelgeving van de instellingen. De bepalingen in die regelgeving die geen betrekking hebben op de boekhouding of de rekeningaflegging

(1) Europees Stelsel van Economische Rekeningen

(2) EG-verordening Nr. 2223/96 van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap

Voorzitter

blijven gelden. Het decreet en het besluit bevatten echter geen uitdrukkelijke, duidelijke en specifieke opheffingsbepalingen. Zo is het niet duidelijk of het decreet alleen de bepalingen in wetten en besluiten die uitdrukkelijk strijdig zijn met de nieuwe regeling, opheft, dan wel ook bepalingen die in de praktijk moeilijk verzoenbaar zijn met de ontworpen regeling. Deze onduidelijkheid kan rechtsonzekerheid doen ontstaan.

Het besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 bepaalt bovendien dat, voor alles wat niet is geregeld in het bedrijfseconomisch luik, de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de onderneming (boekhoudwet) van toepassing is. Rekening houdend met de wijze waarop sommige bepalingen in het besluit zijn geformuleerd, houdt dat het gevaar van interpretatiemoeilijkheden in : de bepalingen zijn niet altijd onderling coherent, het is niet steeds duidelijk of de bepalingen van de boekhoudwet en haar uitvoeringsbesluiten van toepassing zijn, de toepasbaarheid van sommige adviezen van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen is onduidelijk en de praktische uitwerking van bepaalde besluitbepalingen doet vragen rijzen ;

5° de boekhouding aangepast aan informatiebehoeften van openbare instellingen

De Vlaamse regering is voor de uitwerking van de economische boekhouding voor de VOI's uitgegaan van de boekhoudwet. Ook voor verschillende andere overheidsinstanties of besturen (gemeenten, universiteiten, hogescholen, enzovoort) werd al een economische boekhouding uitgewerkt die gebaseerd is op de principes van de boekhoudwet. Voor de federale staat, de gemeenschappen en gewesten is een dergelijke boekhouding in ontwikkeling.

Er wordt vastgesteld dat het besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 op een aantal punten afwijkt van de regelgevingen uitgewerkt voor andere overheidssectoren. Ook zijn er afwijkingen ten opzichte van de boekhoudwet. Dit bemoeilijkt vergelijkingen en consolidaties op Vlaams, Belgisch of Europees niveau. Er zijn geen duidelijke argumenten voor de vastgestelde verschillen gevonden ;

– geeft de Vlaamse regering de volgende aanbevelingen :

1° inzake het maken van een kaderdecreet

De Vlaamse regering moet prioriteit geven aan het uitwerken van een kaderdecreet inzake de Vlaamse openbare instellingen in de zin van de resolutie van het Vlaams Parlement van 25 juni 1997. Daarin moet een globale regeling worden uitgewerkt die alle aspecten van de VOI's omvat. Bij ontstentenis van een dergelijk kaderdecreet moeten volgende aanbevelingen op korte termijn al bijdragen tot een verfijning van de boekhoudregelgeving voor de VOI's :

a) inzake de revisorale controle

De Vlaamse regering moet de verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisoren bij de VOI's aflijnen in een duidelijke omschrijving van de opdracht (controlewerkzaamheden, frequentie en kwaliteit van de rapportering, enzoverder). De bedrijfsrevisoren moeten duidelijke richtlijnen krijgen aangaande de te controleren rekeningen en rapporteringen ter uitvoering van het boekhoudbesluit ;

b) inzake de ondersteunende en coördinerende dienst voor de VOI's

In het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap moet een administratieve dienst worden uitgebouwd die een specifieke coördinerende en ondersteunende rol vervult ten opzichte van de VOI's. Die dienst waakt over de uniformiteit en duidelijkheid van de boekhoudreglementering voor de overheid, de consolidatie en analyse van de financiële informatie, de verstrekking van toelichtingen omtrent het boekhoudbesluit aan de VOI's, en dergelijke ;

2° inzake het toepassingsgebied van het boekhoudbesluit en de herclassificatie van de openbare instellingen

Het begrip "openbare instelling" of "publiekrechtelijke instelling" moet eenduidig en objectief worden gedefinieerd. Bij de definitie moeten ook andere criteria dan de oprichting door de wet- of decreetgever worden gebruikt. Ook het antwoord op de vragen of de instellingen prestaties leveren, ka-

Voorzitter

derend in het algemeen belang, of dat de financiering, het beheer en/of toezicht in handen is van de Vlaamse Gemeenschap, enzoverder moeten daarbij in overweging worden genomen.

De nieuwe boekhoudreglementering moet in principe van toepassing zijn op alle publiekrechtelijke instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. De regels kunnen gedifferentieerd worden toegepast, naargelang van de kenmerken en informatiebehoeften van de openbare instellingen.

Ook filialen van openbare instellingen, die voldoen aan de definitie, moeten onder het toepassingsgebied van het boekhoudbesluit vallen ;

3° inzake de beleidsinformatie voor het Vlaams Parlement

Er moet een concrete en expliciete timing worden vooropgezet voor de algemene invoering van een prestatiebegroting, en voor een daartoe onmisbaar instrument : de analytische boekhouding. Zolang er geen duidelijkheid bestaat over een verplichte en algemeen opgelegde prestatiebegroting moet een geïntegreerde begrotingsstructuur, de inbedding van het ESER-schema in de traditionele begroting, een zo ruim en accuraat mogelijke informatie aan het Vlaams Parlement bieden.

In verband met de ESER/ESR-95 informatieverplichting ten opzichte van de NBB moet de Vlaamse regering, bijvoorbeeld in het kader van haar deelname aan de Commissie voor de Normalisatie van de Openbare Comptabiliteit (CNOC), onderzoeken op welk niveau, op welke wijze en aan de hand van welke financiële staten zij daar optimaal aan kan tegemoetkomen ;

4° inzake de verhouding met andere regelgevingen

De Vlaamse regering moet de instellingen, bij gebrek aan specifieke opheffingsbepalingen, duidelijk informeren over de mate waarin de nieuwe boekhoudreglementering de vroegere voorschriften (wet van 16 maart

1954 en de diverse organieke regelgeving van de instellingen) opheft of aanvult.

De Vlaamse regering moet duidelijke richtlijnen verstrekken aan de VOI's over de toepassing van de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 in verhouding met de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van ondernemingen ;

5° inzake de boekhouding aangepast aan informatiebehoeften van openbare instellingen

Uniforme boekhoudregels zijn noodzakelijk niet alleen binnen, maar ook tussen de verschillende onderdelen van de overheid. Dat vereist een gecoördineerd overleg, zowel binnen de Vlaamse Gemeenschap, als met de federale overheid. Verschillen tussen de uitgewerkte boekhoudregels en die van de boekhoudwet moeten daarom steeds duidelijk worden verantwoord door de eigenheden en specifieke informatiebehoeften van de overheidsinstellingen.

De geïntegreerde budgettaire en economische boekhouding die aan de VOI's wordt opgelegd, moet alleszins maximaal integreerbaar zijn in de nog vast te stellen boekhouding van het algemeen bestuur (3).

De bespreking is geopend.

De heer Desmet, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

De bespreking is gesloten.

We zullen woensdag om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

(3) In uitvoering van artikel 50, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten. De bespreking is geopend.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren John Taylor, Carlos Lisabeth, Jean-Marie Bogaert en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende aanbevelingen tot een effectief en transparant subsidiebeleid en -beheer in de Vlaamse Gemeenschap

– 1355 (1998-1999) – Nrs. 1 en 2

– 28-B (1998-1999) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Taylor, Lisabeth, Bogaert en mevrouw Verwimp betreffende aanbevelingen tot een effectief en transparant subsidiebeleid en -beheer in de Vlaamse Gemeenschap dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de wet van 10 maart 1998 tot wijziging van de organieke wet op de inrichting van het Rekenhof, die het Rekenhof opdraagt zich ervan te vergewissen dat de overheid de beginselen van zuinigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid in acht neemt ;
- gelet op het verslag van het Rekenhof over het onderzoek naar subsidies in de Vlaamse Gemeenschap (Stuk 28-B (1998-1999) – Nr. 1) ;
- gelet op de gedachtewisseling in de Commissie voor Financiën en Begroting van 11 februari 1999 over het voormelde verslag ;
- overwegende dat,
 - 1° subsidies een belangrijk beleidsinstrument zijn van de Vlaamse regering, wat blijkt uit het grote aandeel ervan in de begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap en de openbare instellingen ;
 - 2° het beheer van de subsidies moet voldoen aan algemeen aanvaarde voorwaarden die de effectiviteit van dat beleidsinstrument waarborgen ;
 - 3° de Vlaamse regering diverse beleids- en beheersinstrumenten heeft ingevoerd die de effectiviteit kunnen bevorderen, maar het succes van de implementatie ervan in de administraties wordt gehinderd door een aantal knelpunten ;
 - 4° het Vlaams Parlement op een adequate wijze moet worden geïnformeerd over de doelstel-

lingen van het beleid, de instrumenten die daarvoor werden ingezet, het verloop van de beleidsuitvoering, de kosten van de beleidsuitvoering en de resultaten van het gevoerde beleid ;

- geeft aan de Vlaamse regering volgende aanbevelingen :

- 1° de evaluatie die het instellen van de subsidie vooraf gaat, zou aandacht moeten besteden aan de probleemanalyse (behoeften), de beschrijving van het beleidsveld, het formuleren van doelstellingen, het afwegen van alternatieven om de doelstellingen te bereiken (rekening houdend met ondermeer de kosten, de effectiviteit en neveneffecten) en de administratieve organisatie inclusief eventuele overlegstructuren. Op procedureel vlak moet de administratie, rekening houdend met haar competentie in het beleidsveld, bij de evaluatie worden betrokken, moeten de betrokken actoren (desgevallend bij steekproef) worden geconsulteerd en moeten de volledige resultaten van de evaluatie in een rapport aan de bevoegde instanties (bevoegde ministers, Vlaamse regering en/of Vlaams Parlement) worden voorgelegd. Daartoe kan een algemeen systeem van beleidsvoorbereiding in de vorm van een handleiding of een onderzoekskader worden ontwikkeld ;
- 2° de overheid dient haar doelstellingen zoveel mogelijk te operationaliseren (meetbaar maken). Het betreft een proces dat al dient aan te vangen in de fase van de beleidsvoorbereiding, en dat zich moet concretiseren bij de beleidsbepaling : in de regelgeving, beleidsbrieven en strategische plannen ;
- 3° de overheid moet de mogelijkheid tot (ongewenste) dubbele subsidiëring vermijden. In dit verband is er nood aan gegevensuitwisseling en overleg met andere subsidiërende instanties, niet alleen binnen de Vlaamse Gemeenschap, maar ook met federale en lokale overheden en instellingen. Ook dient de regelgeving aan te geven in welke mate en voor welke precieze doeleinden gesubsidieerden een beroep kunnen doen op aanvullende financieringsstromen ;
- 4° er moet informatie worden verzameld en benut met betrekking tot het bereiken van de doelstellingen en de mate waarin de subsidie daartoe heeft bijgedragen. Dit veron-

Voorzitter

derstelt een geleidelijke invoering van een continue monitoring van prestaties. De effecten van de subsidieregeling moeten periodiek geëvalueerd worden ;

- 5° de verschillende beheersinstrumenten, die diverse initiatiefnemers (verspreid over verschillende departementen) thans afzonderlijk van elkaar en zonder veel coherentie opzetten, behoeven verdere ontwikkeling en integratie in een globaal model. Tevens dient er over gewaakt te worden dat bij de implementatie voldoende kwaliteitsbewaking plaatsvindt en dat de verspreiding van informatie over deze instrumenten op structurele en gecoördineerde wijze plaatsvindt ;
- 6° de transparantie van de begrotingen kan worden verbeterd door centralisatie van de begrotings- en uitvoeringsgegevens van alle DAB's, VOI's en centrale diensten (departementale begrotingen), het uniform benoemen van subsidies met de term subsidies, de aanrekening ervan op de daartoe bestemde codes van basisallocaties en begrotingsartikelen en een decretale regelgeving van een bijkomend aantal subsidies, vooral die met een grote budgettaire omvang ;
- 7° de begrotingsdocumenten kunnen inhoudelijk aan waarde winnen door het Vlaams Parlement in de loop van de begrotingscyclus meer representatieve gegevens over kosten, prestaties en effecten te verschaffen, zodat het een oordeel zou kunnen vellen over de doelmatigheid in brede zin van het overheidsoptreden. Deze informatie moet afdoende worden toegelicht in functie van de taken en de behoeften van het Vlaams Parlement. De inspanningen die voor de begroting 1999 werden geleverd moeten worden uitgediept en veralgemeend tot alle begrotingsprogramma's. Er zou vervolgens moeten worden gestreefd naar een integrale verantwoording per beleidsdomein, met inbegrip van de bij het beleid betrokken DAB's en VOI's, zodat een geconsolideerd beeld van het overheidsoptreden per beleidsdomein ontstaat ;
- 8° structureel kan de transparantie van de begrotingsdocumenten verbeteren door ze inhoudelijk van elkaar te onderscheiden en ze een grotere complementariteit te verlenen. De toegankelijkheid van de documenten kan

verder worden verbeterd door een heldere presentatie en een logisch doorgetrokken uniforme structuur. Voor de beleidsbrieven betekent dit een opmaak volgens een eenvormig inhoudelijk en vormelijk concept. Voor de toelichtingen is een verdere invulling van de al ingevoerde structuur en het doortrekken van deze structuur naar de VOI's en DAB's aangewezen. Het circuit van de officiële parlementaire stukken zou, de diverse stukken die in parlementaire commissies worden verspreid en relevante beleidsinformatie en verantwoording inhouden zoals prestatiebegrotingen, moeten bevatten en er zodoende een openbaar karakter aan verlenen ;

ten einde deze aanbevelingen met een voor de Vlaamse Gemeenschap algemene reikwijdte uit te voeren moet aan de administratie – in samenspraak met de VOI's – opdracht worden gegeven een naar inhoud en timing concreet actieplan op te stellen.

De bespreking is geopend.

De heer Cannaerts, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen woensdag om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERZOEKSCHRIFT betreffende de gezondheidsproblemen veroorzaakt door de exploitatie van de MIWA-verbrandingsoven te Sint-Niklaas – 1390 (1998-1999) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over het verzoekschrift betreffende de gezondheidsproblemen veroorzaakt door de exploitatie van de MIWA-verbrandingsoven te Sint-Niklaas.

De heer De Vilder, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Voorzitter

De heer Malcorps, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De plenaire vergadering neemt akte van het commissieverslag.

VERZOEKSCHRIFT met betrekking tot veldkanonnen als milieuvervuiling en verstoring van de rust
– 1391 (1998-1999) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over het verzoekschrift met betrekking tot veldkanonnen als milieuvervuiling en verstoring van de rust.

De heer Quintelier, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Dua, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De plenaire vergadering neemt akte van het commissieverslag.

VERZOEKSCHRIFT betreffende het integreren van de rijopleiding in het onderwijs
– 1399 (1998-1999) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift betreffende het integreren van de rijopleiding in het onderwijs.

De heer De Meyer, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Vandenbroeke, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De plenaire vergadering neemt akte van het commissieverslag.

VERZOEKSCHRIFT betreffende de instapleeftijd in het kleuteronderwijs
– 1398 (1998-1999) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift betreffende de instapleeftijd in het kleuteronderwijs.

De heer De Meyer, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Deswaene, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De plenaire vergadering neemt akte van het commissieverslag.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 13.30 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 15.25 uur.*
